

Az építőipar közeli fellendülésére számít az ÉMI új vezérigazgatója

2010. 09. 06.

A második Széchenyi Terv kapcsán százmilliárd forintos nagyságrendű beruházási programok indulnak el, és a kereslet fellendülésével reális a veszélye annak, hogy gyenge minőségű dömpingáru önti el a hazai építőanyag-piacot. Ennek korlátozásában, az építés minőségének garantálásában az ÉMI Nonprofit Kft.-nek fontos szerepe lehet – nyilatkozta lapunknak dr. Bánky Tamás, az intézet új vezérigazgatója.

Az ÉMI élére nemrégén kinevezett új vezérigazgató, dr. Bánky Tamás (64 éves) az építéstechnikai tűzvédelem nemzetközi szaktekinvélye. A BME-n szerzett vegyész mérnöki oklevelet 1971-ben, doktori címet 1989-ben. 1977-ben került az ÉMI-be, ahol 1990-től a Tűzvédelmi Osztály tudományos osztályvezetője, 1998-tól az intézet tudományos igazgatója, 2010. július 1-től vezérigazgatója. Tagja a Nemzetközi Építéstudományi Szervezet (CIB) elnökségének, valamint az Európai Műszaki Engedélyek Szervezete (EOTA) műszaki igazgatóságának. A Pécsi Tudományegyetem PMMK Anyagvizsgáló és Minőségbiztosítási Tanszékének vezetője, több hazai szakmai díj birtokosa. Nős, négy gyermeke van.

– Tudjuk, hogy az építőiparnak több kormányzati felelőse is van. Eldőlt-e már, hogy az ÉMI hová tartozik? Feltehetően igen, ha az ön vezérigazgatói kinevezéséről már megszülethetett a döntés.

– Valóban el kellett telnie bizonyos időnek, amíg a választások és az új kormányzati struktúra felállása után tisztázódott az egyes minisztériumok feladata, a hozzájuk tartozó intézmények irányítása. Az ÉMI száz százalékos állami tulajdonban van; a tulajdonosi jogokat most a Nemzetgazdasági Minisztérium gyakorolja. A szakirányításunk felelőse pedig a Belügyminisztérium.

– A belügyi szakirányítás azt az ÉMI-képet erősíti, hogy egy hatósági, ellenőrzési feladatokat ellátó intézményről van szó. Ugyanakkor a Nemzetgazdasági Minisztériumnál dőlnek el az építésügy, az energiahatékonyság, a lakáspolitikai stratégiai kérdései, mely ügyekben az ÉMI-nek szintén lehet mondanivalója...

– Éppen ezért úgy gondolom, vannak előnyei, hogy két minisztériumhoz is „tartozunk”. Az ÉMI-nek egyfelől továbbra is alapvető feladata az építés minősége fölötti őrökösés. Európai és nemzeti jogosítványokkal rendelkező, kijelölt vizsgáló-ellenőrző-tanúsító, notifikált jóváhagyó szervezet az ÉMI, aktivitásunk az építőipari műszaki engedélyek kiadásában az építőanyagok, szerkezetek és berendezések teljes körét lefedi. Az építőipar valamennyi szakágában működik a piac által elismerten a műszaki-tudományos szervezeti garnitúránk és az európai szabványok szerint akkreditált laboratóriumi háttérhálózatunk. Tevékenységünk országos lefedettségű, mert a budapesti központ mellett az ország hat nagyvárosában vannak komoly szakmai erőt képviselő minőségellenőrző állomásaink, ami egy adott térségben működő építőanyag-forgalmazók, kivitelezők, tervezők és a hatóságok számára megkönnyíti az elérhetőségünket. Másfelől az elmúlt években egyre több olyan feladatunk van, ami a kutatás-fejlesztést és az innovációt érinti, s ezekben a munkákban az egyetemekkel is osztozunk. Részt vettünk és veszünk a legnagyobb országos programokban is, például a panelfelújítások kapcsán látunk el pályázatkezelői tevékenységet, illetve helyszíni kontrollt. Kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerünk van, az ország szempontjából a pénzügyi értelemben is igen jelentős európai keretprogramokban, szakmai és tudományos szempontból kiemelkedően értékes kutatási projekteken veszünk részt. Ezek döntő része az épületenergetikai problémákhoz kapcsolódik, és szimultán olyan demonstrációs programok indítását célozza, amelyekbe Európa-szerte városok is bekapcsolódnak. Az Európai Unió által koordinált versenyképesség-növelő célzatú folyamatok részeként működtetjük a Magyar Építésügyi Technológiai Platformot – számos más hazai szervezettel együttműködve –, amelynek célja az építőipar jövőképe, középtávú stratégiájának és az ezt megvalósító nemzetgazdasági terv rendező elvének és legfontosabb

jövöbeni elemeinek kidolgozása.

Új lendülettel a korszerű szellemű építésminőségért

– A kérdés nyilván az, hogy mindennek a jelentőségét mennyire sikerül elfogadtatni az új kormány illetékeseivel. Tulajdonképpen kik azok, akikkel kormányzati részről ön tárgyalhat?

– A Belügyminisztérium részéről dr. Szaló Péter helyettes államtitkár, a Nemzetgazdasági Minisztériumban Bencsik János államtitkár az illetékes vezető az ÉMI ügyeiben. Előttük sem titkolom, hogy az ÉMI-re, mint bázisszervezetre és nemzetközileg elismert szakembergárdájára számíthatnak az országos építési, épületenergetikai, valamint lakásügyet érintő programokban, az építésminőség helyzetén jelentősen javító építésfelügyeleti munkában, a szakterületi K+F+I tevékenységben, a jogszabály-korszerűsítési előkészítő munkákban.

– Mit jelent az, hogy bázisszervezet?

– Egyrészt azt, hogy kiforrott, naprakész szakmai tudással, közel fél évszázados, letisztult tapasztalattal rendelkezünk, átfogó képünk van az építőipar teljességéről, az építőanyag-gyártástól a kivitelezői tevékenység minőségi kérdésein keresztül az építési hibák és anomáliák szakértői véleményezésén át, a kutatási feladatok elvégzéséig. Másrészt a kijelölésünk kritériumaként megfogalmazott független státusunkból adódóan pártatlanul kell tudnunk állást foglalni a szakmai kérdésekben. Ebben segít az európai kitekintésünk és kapcsolatrendszerünk is. A második Széchenyi Terv kapcsán százmilliárd forintos nagyságrendű beruházási programok indulnak el – a bérlakásépítésekől a panelrehabilitációig –, és ezekben a lebonyolítás biztonsága, a megvalósítás minősége, a közpénzek elköltésének monitorozása területén komoly feladatokat várunk, melyek mindegyikében igyekszünk felkészült helytállással viszonzni a bizalmat.

– Ez azt jelenti, hogy az ÉMI máris magáénak tudhat ilyen jellegű állami megbízásokat?

– Ehhez még számos részletet tisztázni kell. De tudásunk és tehetségünk szerint készülünk, és mindent megteszünk annak érdekében, hogy fel tudjuk venni a tempót, a lehető legmagasabb színvonalon tudjuk szolgálni a korszerű szemléletű építésminőséget.

Érdeemes „csőre tölteni”

– És vajon mekkora lesz ez a tempó? Valóban lehet arra számítani, hogy az építőipar lendületet kap?

– Igen, ebben biztos vagyok. Az év végén ez már láthatóvá válik.

– Tehát azt állítja, hogy 2011 az építőipar felemelkedésének az éve lesz? Nem minden piaci szereplő látja ilyen optimistán a helyzetet...

– Én optimista vagyok, és úgy gondolom, a piaci szereplők – a tervezők, a kivitelezők, az építőanyag-forgalmazók – jól teszik, ha felkészülnek például az energiahatékony építés témakörében, és „csőre töltve” várják a beruházások elindulását. Az ÉMI-nek nagy szerepe lehet abban is, hogy a Magyarországon működő építőanyag-gyártó cégeket helyzetbe hozza, és az importból származó termékek forgalmazását – mintegy hivatásos szakmai szűrőként – jogszerű keretek között tartsa. Ugyanis reális a veszély, hogy a hazai kereslet növekedésének következtében bizonyos külföldi országokból származó, gyenge minőségű dömpingáru árasztja el az országot. Tapasztalataink szerint e területen az óvatosság indokolt. Az építőipari termékek hosszú évtizedekre épülnek be a házainkba, építményeinkbe, tehát egyáltalán nem mindegy, hogy ezek milyen minőségűek. Ennek kontrollálására – akár élettartam-analízisek elvégzésével – az ÉMI fel van készülve, és megvan hozzá a vizsgálati infrastruktúrája.

Eurokonform vállalkozásminősítő rendszer

– Jól értem: arról van szó, hogy egyfajta piacvédelmi szerepet is betölthet az ÉMI?

– Igen, pontosan erről van szó. Azt hozzátenném, hogy itt nem hatósági piacfelügyeletről, hanem nem-hatósági piacvédelemről van szó: egyrészt az építésfelügyeleti szervek szakmai háttértámogatásáról, másrészt az építés minőségével kapcsolatos elvárások érvényesítéséről, és

ez nemcsak az építőanyagok minőségét érintheti, hanem az építési munkák minőségét is.

– Vagyis a kivitelezés folyamatát, a technológiát is felügyelnék?

– Igen, meggyőződésünk, hogy különösen a közbeszerzések keretében, azaz a közpénzből megvalósuló beruházások esetében szükség lenne arra is, hogy egy külső szervezet, vagyis az ÉMI garantálja a kivitelezés minőségét esetenként szuperellenőrzéssel közvetlenül, esetenként pedig áttételesen. Van ugyanis az ÉMI-nek egy olyan eurokonform vállalkozásminősítő rendszere, ami kifejezetten a kivitelező szervezetek minősítésére alkalmas. Jó lenne, ha a közbeszerzéseken az ilyen módon minősített szervezetek előnyben részesülnének.

Bővül a szakképzési választék

– A feltételes mód azt jelenti, hogy a közbeszerzési törvény legújabb módosításába ez nem került bele?

– Sajnos még nem. Egyelőre ez a mi javaslatunk. Ez egyébként a korszerű szemléletű építésminőség biztosításának az egyik pillére.

– És mi a másik pillér?

– A kiváló minőségű hagyományos műszaki jellemzőkkel rendelkező termékekkel szemben is egyre nagyobb teret és szabályozás általi támogatottságot kapjanak a hazai építészetben – a jövő generációjának érdekében - a kiválóság jegyei között az energiahatékonysági, extra akusztikai, a környezetbarát, a veszélyes anyagot nem tartalmazó és nem kibocsátó anyagi paraméterek. Ez egyébként a fenntartható fejlődés kulcskérdése az építésügyben

– A közelmúlt híre, hogy az ÉMI szakképzési programokat is indít. Mit kell ezekről tudnunk?

– Az alap- és középfokú szakképzés országos helyzete szinte elfogadhatatlanul szegényes. Azt mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy az ÉMI-nek ezen a területen is vannak feladatai, sőt kötelezettségei, azaz hogy munkatársaink naprakész szakmai felkészültségét a szakképzésben hasznosítsuk. Megemlíthető, hogy a már korábban is futó két szakképzési programunk bekerült az Országos Képzési Jegyzékbe. Mindkét tanfolyam hiánypótló jellegű: az egyikén kéményépítő és -javító szakembereket, a másikon felvonóellenőröket képezünk. A szakképzési választékunk bővítése érdekében előkészítés alatt áll egy olyan tanfolyamunk, ami tűzbiztonsági célú épületszerkezetek kivitelezésével foglalkozik majd. Ezen a szakterületen nemcsak a biztonság szintje szenved csorbát, hanem súlyos anyagi következményekkel járhatnak a beépítési, technológiai hibák. Itt is megnyilvánul tehát az ÉMI alapvető küldetése: az építés minőségének védelme.

Bethlenfalvy Gábor